

Ett samtal med producenten Charlotta Denward & manusförfattaren Johan Bogaeus kring premiäraktuella filmen **Bara Bea**.

AV ANDREAS HOFFSTEN

Va? Har tjejer sexualitet?

Bea är sugen på livet. Hon gillar att skriva och drömmer om att bli författare. Sen vill hon också gärna debutera sexuellt. I Beas kompisgäng talar man öppet om sex och kompisarna rycker till undsättning. Men livet är inte alltid så spikrakt och lätt – det får Bea erfara i premiäraktuella *Bara Bea*.

Zoom träffar filmens svenska samproducent Charlotta Denward och manusförfattaren Johan Bogaeus i samband med Skolbiodagen under Umeå Filmfestival i september.

Filmen började svenskt – men blev efter tre års arbete med manus norsk. Finansieringen satte käppar i hjulet och även den norska filmkonsulenten sa nej till att stödja projektet ekonomiskt och skälet var att hon menade att filmen bidrog till en sexualisering av samhället. De svenska – liksom norska – presumtiva finansierarna sa alltså med ena mungipan att: visst är det viktigt med tjejer på film och med den andra: men måste de knulla på toaletten? Men så kom den aktade norska regissören Petter Naess (*Elling*) in i bilden och då rullades röda mattan ut och filmen fick sina pengar och kunde gå till inspelning.

MEN VI TAR det från början. En dag stövlade Johan Bogaeus in hos Charlotta Denward på produktionsbolaget Filmlance i Stockholm. Johan hade en filmidé han brann för och som han försäkrade skulle bli riktigt bra, bara Charlotta ville stötta den. De kände varandra sen förut, Johan skrev manus till *En häxa i familjen* som Charlotta som barnfilmskonsulent samarbetade med

honom om. Nu talade han sig varm för ett manusutkast som handlade om en kille som ville debutera sexuellt men där lillbrorsan hela tiden var i vägen.

– Jag minns att jag tänkte att det låter nog bra det där, men såna historier går det ju tretton av på dussinet, minns Charlotta. Men han fick sitt stöd och vi träffades igen och då, framför mig, kluckande glad, står Johan och berättar att ett könsbyte vore väl bra, och hur kul det skulle vara med en tjej som bejkar sin sexualitet som ju så sällan gestaltats på bio.

De porträtt av tjejer och sexualitet vi har sett på bio på senare tid har handlat om sex som problem, exempelvis våldtäkt i *Hip Hip Hora!* och *Fjorton suger*, eller som ett sjukdomstecken i *6 Points*. Det nya i kråksången med *Bara Bea* är att sex är något härligt, vackert och eftersträvansvärt! Att en tjej också får smaka på tanken att säga ja! och inte bara dessa ständiga nej.

Nu blev det plötsligt lättare att skriva om tjejer. Som anställd på ett kommersiellt bolag tänkte Charlotta förstås strategiskt, det här var något nytt, det var

modigt och fräckt. ”Du är konstnären, jag är strategen”, sa hon till Johan.

– Så började vi bygga en historia. Figuren Mia växte fram, Beas antagonist. Och hela tiden hade vi tanken att det skulle handla om hur Bea debuterade av egen vilja, för att hon styrde det. Men vi fick inte riktigt ihop en historia, den ville inte riktigt ta fart. Den blev bara halv, som en kortfilm. Arbetet förlöstes av att vi flyttade sexet till mitten, då var vi inne på den sjätte manusversionen. Nu kunde vi nysta i frågor som; Men sen då? Är allt bra då? Nej, givetvis inte. Livet är så mycket mer än sex. Vi kunde gå vidare med Beas stora djärva författardrömmar. Bara sex, det gick helt enkelt inte att hålla liv i det i fulla 90 minuter.

Tänkte ni någonsin på att lägga in mer svärta i berättelsen?

– Filmen är rätt blank, det är ingen bitter medicin. Vi har stoppat in en kon-dom – men längre än så ville vi inte gå. Det var ingen svensk *Tretton* vi vill göra utan något mer livsbejakande med gott humör, vi ville ha in en känsla av feel-

good, förklarar Johan Bogaeus. Vi hade till exempel ett replikskifte som gick ungefär så här när kompisarna frågar: "Nå, gjorde du det?" Och Bea svarar; "Njaeej hm. Det liksom bara blev så." "Va då blev så – ramlade du på kuken eller?" Men den repliken strök vi. Så visst, Bea är medelklass, övre medelklass.

Är Bea en representativ 16-åring? Fungerar hon som en bra förebild för tjejer?

– Det har jag uppriktigt sagt aldrig brytt mig om huruvida hon är, svarar Johan raskt. Det är ju en fråga jag aldrig skulle få om jag skrev om en 40-årig man eller hur?

Charlotta fyller på kring begreppet förebild:

– Filmen har en god moral eftersom den säger: följ ditt hjärta, gör inget du inte vill göra, man har alltid rätt att säga nej. Men alla gör vi ju misstag. Filmen handlar om den svåra balansgången fram i livet mot något vi alla längtar efter: kärlek och samhörighet. Och sexualiteten är ett vackert uttryck för det, menar Charlotta och fyller på:

– Jag, som tjej, vill ha rätten att kunna fråga, inte bara vänta in den andre och sedan svara ja eller nej. Jag vill vara den som kan fråga även om jag vet att väldigt få killar någonsin säger nej.

Sex på en toalett – ska va fint, inte sunkigt och äckligt berättar Charlotta.

– Vi ville att det skulle filmas på riktigt, inte nåt med vaselin på linsen och motsols och massor av stråkar på ljudbandet. Vi ville gå lite längre bort på vägen där tjejen vill – och där killen för ovanlighetens skull är lite tveksam och vill gå varsamt fram; vänta och lära känna. Vi ville helt enkelt pröva några nya vägar att berätta på om kärlek och sex, säger Charlotta och Johan med en mun.

Johan påminner även om när Jessica Rabbit i *Vem satte dit Roger Rabbit?* får frågan om varför hon som är så söt väljer att vara ihop med den där kaninen. He makes me laugh! svarar hon. Kärleken är mångfacetterad!

– Det är ta mig sjutton inte lätt med sex första gången. Jag minns min första kyss, hur jag smällde i med tänderna

och tänkte att vad i helskotta är det här!? Det har jag aldrig sett eller läst om, berättar Charlotta och fnissar vid tanken och slår samtidigt ett slag för *American Pie*, ettan, en film med oförtjänt dåligt rykte som handlar om killar i ungefär samma sits och som tänjer lite på gränserna, vågar lite mer.

Hur har filmen fungerat i Norge?

Både tjejer och killar har sett filmen, den har gått mycket bra. Visst ska vi identifiera oss med Bea, det är henne vi följer – men samtidigt skvätter det över på andra figurer också ibland och vi reser med dem ett tag. Så är det ju på film.

– Men det viktiga, berättar Johan, är att filmen berättar om en hel människa. Bea har både intellekt och lust i kroppen, som vi alla, och vill göra bruk av bägge för att hon gillar det och vill!

Det manus som nu är tryckt i boken *Bara Bea* är ett inspelningsmanus. Så exempelvis upptäcker kanske någon att scen 17 i manuset är placerad först i den färdiga filmen. Boken kostar 120:- (inkl moms) och kan beställas via tel 08-665 11 33 eller på skolbio@sfi.se. Se även filmhandledning i detta nummer.